

Súd: Správny súd v Bratislave
Spisová značka: 17Sas/30/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0725101519
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 04. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Šmahovská
ECLI: ECLI:SK:SpSBA:2026:0725101519.1

Uznesenie

Správny súd v Bratislave v právnej veci žalobcu: A. B. C., A., nar. XX. XXXX XXXX, bytom D. XXXX/XX, XXX XX E., právne zastúpeného JUDr. Kristínou Mitrovou Polkovou, advokátkou so sídlom Na Priekope 174/13, 010 01 Žilina, IČO: 51814544, proti žalovanej: DÓVERA zdravotná poisťovňa, a. s., so sídlom Einsteinova 25, 851 01 Bratislava, IČO: 35 942 436, o správnej žalobe v sociálnych veciach, o preskúmanie Odpovede žalovanej z 22. júla 2025 k odvolaniu týkajúceho sa Oznámenia o zamietnutí návrhu na zdravotnú starostlivosť č. F., takto

rozhodol:

Správny súd v Bratislave postupuje vec Mestskému súdu Bratislava IV.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou zo dňa 1. októbra 2025 domáhal zrušenia Odpovede žalovanej z 22. júla 2025 k odvolaniu týkajúceho sa Oznámenia o zamietnutí návrhu na zdravotnú starostlivosť č. F. ako aj zrušenia Oznámenia o zamietnutí návrhu na zdravotnú starostlivosť č. F. z 10. júna 2025 a vrátenia veci orgánu verejnej správy prvého stupňa na ďalšie konanie.

2. Žalovaná vo vyjadrení z 5. decembra 2025 okrem iného prezentovala názor, že pri schvaľovaní úhrad liekov v rámci tzv. výnimkového režimu nie je splnená podmienka, aby výkon verejnej moci bol zdravotným poisťovňam výslovne zverený právnym predpisom. Z uvedeného dôvodu sa zdravotná poisťovňa pri schvaľovaní úhrad liekov v rámci tzv. výnimkového režimu nepovažuje a ani nemôže považovať za orgán verejnej správy a Stanovisko a ani Oznámenie nepredstavujú individuálne správne akty, ktoré by podliehali súdnemu prieskumu v rámci správneho súdnictva.

3. Senát Najvyššieho správneho súdu SR uznesením zo dňa 26. júna 2025, sp. zn. 7Ssk/86/2024, postúpil obdobnú vec veľkému senátu Najvyššieho správneho súdu SR z dôvodu, že predkladajúci senát mal odlišný právny názor na otázku postavenia zdravotnej poisťovne pri vydávaní súhlasu s osobitnou úhradou zdravotnej starostlivosti (lieku), ako bol vyslovený v obdobnom rozhodnutí Najvyššieho súdu SR. Postupujúci senát je toho názoru, že žalovaná pri vydávaní stanoviska o ne/súhlase s úhradou lieku, ktorý nie je zaradený v zozname kategorizovaných liekov podľa § 88 ods. 9 a 10 zákona č. 363/2011 Z. z., nie je orgánom verejnej správy podľa § 4 písm. d) SSP, a preto ňou vydaný právny akt nie je individuálnym správnym aktom v zmysle § 3 ods. 1 písm. b) alebo c) SSP a nepodlieha súdnemu prieskumu v rámci správneho súdnictva podľa § 6 ods. 1 a 2 SSP.

4. Vo veci, postúpenej veľkému senátu, vedenej na Najvyššom správnom súde SR pod sp. zn. 19SVs/3/2025, Najvyšší správny súd SR uznesením, sp. zn. 19SVs/3/2025 zo dňa 18.02.2026 rozsudok Správneho súdu v Banskej Bystrici, č. k. 17Sas/10/2023-148 zo dňa 14.08.2024, zrušil a vec postúpil Mestskému súdu Bratislava IV. V odôvodnení uvedeného uznesenia Najvyšší správny súd SR uviedol: „26. Ustanovenia § 88 zákona č. 363/2011 Z. z. sa rovnako ako ustanovenia zákona č. 577/2004Z. z. týkajú úhrady za poskytnutú zdravotnú starostlivosť, avšak v tomto prípade vo forme úhrady za lieky, ktoré nie sú povinne uhrádzané z verejného zdravotného poistenia podľa predošlých

ustanovení zákona č. 363/2011 Z. z. Ako vyplýva z vyššie uvedeného, táto úhrada je tiež svojou povahou (striktno regulovaným, ale predsa) hospodárením zdravotnej poisťovne so svojím majetkom získaným z vybraného a prerozdeleného poistného, ktoré zdravotná poisťovňa štandardne realizuje v súkromnoprávných vzťahoch. Ustanovenie § 88 zákona č. 363/2011 Z. z. tak nezveruje zdravotnej poisťovni ako právnickej osobe vrchnostenské rozhodovanie vo vzťahu k jej zmluvným partnerom (poskytovateľom zdravotnej starostlivosti) a nepriamo vo vzťahu k jej poistencom, pretože právo ovplyvňovať ich právnu sféru v súlade s kritériami (kvázi jej vnútorným predpisom) je už súčasťou jej autonómie pri hospodárení s jej majetkom. 30. Ustanovenia § 88 ods. 7 a nasl. Zákona č. 363/2011 Z. z. dovoľujú zdravotnej poisťovni, aby v ojedinelých prípadoch súhlasila s osobitnou úhradou, vrátane úhrady nekategorizovaného lieku. Poisťovňa tak urobí na základe vlastného posúdenia, na základe zhodnotenia vlastných kritérií, na základe svojich možností a dostupných zdrojov. Rovnako ako rozhoduje o úhrade zvyšnej zdravotnej starostlivosti (vrátane kategorizovaných liekov), rovnako rozhoduje aj o úhrade liekov nekategorizovaných. Podľa obdobných kritérií zdravotné poisťovne vydávajú aj súhlasy na úhradu príspevkov alebo doplatkov za lieky podľa odsekov 1 až 6 § 88 (taktiež ako súčasť ich hospodárenia so svojím majetkom). 31...Nie je zrejmé, prečo by aplikácia takto autonómne určených kritérií v individuálnych veciach mala byť výkonom verejnej správy (teda vrchnostenskou činnosťou). Zjednodušene povedané, ak zákonodarca samotné definovanie kritérií relevantných pre schválenie úhrady lieku nezaradeného v príslušnom zozname nechal úplne mimo normatívnej regulácie, resp. verejnomocenskej ingerencie, potom nie je dôvodné pripustiť záver, že samotná implementácia týchto kritérií (t. j. posudzovanie toho, či konkrétny žiadateľ príslušné kritériá spĺňa), je správnym konaním a že výsledkom tohto posudzovania je verejnomocenský akt. 37. Veľký senát prijal záver, že právna úprava § 88 ods. 9 a 10 zák. č. 363/2011 Z. z. nedeleguje na zdravotnú poisťovňu verejnomocenské (vrchnostenské) oprávnenia v rámci výkonu verejnej správy a zdravotná poisťovňa vyslovuje súhlas alebo nesúhlas s úhradou nekategorizovaného lieku ako právnická osoba súkromnoprávnym aktom. Keďže žalovaná pri vydávaní stanovísk nevystupuje ako orgán verejnej správy, nemôže ísť ani o výsledok jej rozhodovacej činnosti ako orgánu verejnej správy a teda o rozhodnutie či opatrenie orgánu verejnej správy v zmysle § 3 ods. 1 písm. b), resp. c) SSP. 38. Pre úplnosť, čo sa týka konania na ústavnom súde pod sp. zn. PL. ÚS 10/2025 vo veci návrhu verejného ochrancu práv o súlade § 88 ods. 9 v časti pred prvou bodkočiarkou v spojení s § 88 ods. 11a 9 v časti za prvou bodkočiarkou a § 88 ods. 18 v spojení s § 98j ods. 1 z. č. 363/2011 Z. z. s Ústavou, Medzinárodným paktom OSN o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach a Dohovorom Rady Európy o ochrane ľudských práv a dôstojnosti človeka v súvislosti s aplikáciou biológie a medicíny a spojeného konania sp. zn. PL. ÚS 1/2025, práve argumenty verejného ochrancu práv ohľadne vytvárania kritérií na úhradu výnimočného lieku bez explicitne zakotvenej právotvornej kompetencie zdravotných poisťovní podporujú tu vyslovený právny názor, pretože pokiaľ sú zdravotné poisťovne subjektami súkromného práva, nič nebráni každej poisťovni autonómne si nastaviť konkrétne - hoci aj rozdielne - kritériá bez toho, aby sa stali súčasťou právneho poriadku. 39. Na základe uvedeného nie je správny právny názor, z ktorého vychádza napadnutý rozsudok, že preskúmané stanoviská sú individuálnymi správnymi aktami vydanými orgánom verejnej správy. Veľký senát sa stotožnil so sťažnostnou námietkou žalovanej, že pri vydávaní stanoviska o ne/súhlase s úhradou lieku, ktorý nie je zaradený v zozname kategorizovaných liekov podľa § 88 ods. 9 a 10 zákona č. 363/2011 Z. z., nekonala ako orgán verejnej správy podľa § 4 SSP, preto ňou vydané právne akty nie sú rozhodnutiami v zmysle § 3 ods. 1 písm. b) SSP alebo opatreniami podľa písmena c) tohto ustanovenia. Naopak, tieto akty sú súkromnoprávnymi aktami pri hospodárení zdravotnej poisťovne, ktorého súčasťou je aj úhrada zdravotnej starostlivosti (vrátane liekov a zdravotníckych pomôcok), podobne ako napr. oznámenia poisťovne o ne/poskytnutí poistného plnenia. Prerokovaná vec je teda súkromnoprávnou vecou, ktorá je v zmysle § 7 písm. d) SSP vylúčená zo súdneho prieskumu, na jej prejednanie je v zmysle § 3 CSP daná právomoc súdu v civilnom procese, a preto právomoc správneho súdu podľa §6 SSP nebola daná.“

5. Podľa čl. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) spory vyplývajúce z ohrozenia alebo porušenia subjektívnych práv prejednáva a rozhoduje nezávislý a nestranný súd, ak taká právomoc nie je zákonom zverená inému orgánu.

6. Podľa § 2 CSP podľa tohto zákona sa postupuje, ak je daná právomoc súdu, pokiaľ Civilný mimosporový poriadok, Správny súdny poriadok alebo iný zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 3 CSP súdy prejednávajú a rozhodujú súkromnoprávne spory a iné súkromnoprávne veci, ak ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú iné orgány.

8. Podľa § 4 CSP iné spory a veci prejednávajú a rozhodujú súdy, len ak to ustanovuje zákon.

9. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „SSP“) v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

10. Podľa § 2 ods. 2 SSP každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

11. Podľa § 3 ods. 1 písm. a) a c) SSP na účely tohto zákona sa rozumie:

a) administratívnym konaním postup orgánu verejnej správy v rámci výkonu jeho pôsobnosti v oblasti verejnej správy pri vydávaní individuálnych správnych aktov a normatívnych správnych aktov,
c) opatrením orgánu verejnej správy správny akt vydaný orgánom verejnej správy v administratívnom konaní, ktorým sú alebo môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzickej osoby a právnickej osoby priamo dotknuté.

12. Podľa § 4 SSP orgánmi verejnej správy sa na účely tohto zákona rozumejú

a) orgány štátnej správy,
b) orgány územnej samosprávy, ktorými sú obce, mestá, a v hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave a v meste Košice mestské časti a samosprávne kraje,
c) orgány záujmovej samosprávy, ktorým osobitný predpis zveril rozhodovanie o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy,
d) právnické osoby a fyzické osoby, ktorým osobitný predpis zveril rozhodovanie o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy,
e) štátne orgány, iné orgány alebo subjekty, ktorým osobitný predpis zveril rozhodovanie o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy.

13. Podľa § 6 ods. 1 SSP správne súdy v správnom súdnictve preskúmavajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

14. Podľa § 18 ods. 2 SSP ak správny súd zistí, že nie je vecne, miestne alebo kauzálne príslušný, postúpi vec uznesením príslušnému súdu alebo správne mu súdu. Nižší správny súd je postúpením veci vyšším správnym súdom viazaný.

15. Podľa § 466 ods. 3 prvá veta SSP právny názor vyjadrený v rozhodnutí veľkého senátu je pre senáty najvyššieho správneho súdu záväzný.

16. Správny súd pred meritórnym prerokovaním veci skúmal, či sú splnené podmienky, za ktorých môže správny súd konať a rozhodnúť a dospel k záveru, že spor medzi stranami sporu v danom prípade je súkromnoprávnym sporom, v ktorom je daná právomoc a vecná príslušnosť civilného súdu podľa § 3 a čl. 1 CSP, a nie správneho súdu v správnom súdnictve podľa § 6 a § 2 SSP s odkazom na § 2 CSP. Rozhodnutie veľkého senátu Najvyššieho správneho súdu SR je pre súdy (precedenčne) záväzné (viď napríklad rozsudok Najvyššieho správneho súdu SR, sp. zn. 6Ssk/123/2023 zo dňa 20.12.2023).

17. Na závere, že na prejednanie a rozhodnutie predmetného sporu je daná právomoc civilného súdu, nemôže nič zmeniť ani to, že žalobca sa domáha zrušenia „rozhodnutí“ žalovanej, čo zodpovedá predmetu prieskumu v správnom súdnom konaní. Pri skúmaní právomoci na prejednanie a rozhodnutie určitej právnej veci totiž nie je možné vychádzať len zo žalobného návrhu. Žalobný návrh má pri ustálení charakteru práv a povinností tvoriacich obsah právneho vzťahu, z ktorého vyplýva žalobcom uplatnený nárok, nepochybne zásadné miesto. Pri ustálení charakteru týchto práv a povinností je však potrebné prihliadať aj na ostatné časti žaloby, a teda charakter predmetných práv a povinností je

potrebné ustáliť vychádzajúc z celkového obsahu žaloby. Inými slovami, žalobný návrh nemožno vnímať izolovane bez prihliadnutia k ostatným častiam žaloby, resp. bez prihliadnutia k celkovému obsahu žaloby (porovnaj napr. uznesenie kompetenčného senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1KO/10/2021 zo dňa 08.12.2021, ods. 11). V predmetnej právnej veci je prítom z celkového obsahu žaloby zrejmé, že žalobca sa domáha úhrady registrovaného lieku nezaradeného v zozname kategorizovaných liekov, pričom ako bolo uvedené vyššie, tento spor vyplýva zo súkromnoprávneho vzťahu.

18. Právo na súdnu ochranu nemožno vykladať tak, že by sa žalobca mohol v akomkoľvek konaní domáhať akéhokoľvek petitu žaloby či návrhu. Naopak, od žalobcu možno požadovať, aby svoj petit prispôbil typu konania, ktoré zodpovedá procesnej úprave pre ten orgán, ktorý má právomoc o príslušnom spore alebo veci rozhodovať (porovnaj napr. uznesenie kompetenčného senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1KO/10/2021 zo dňa 08.12.2021, ods. 16).

19. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti správny súd v súlade s § 18 ods. 2 SSP vec postúpil príslušnému civilnému súdu. Vecne príslušný je okresný súd (§ 12 ods. 1 CSP v spojení s § 25 SSP), ktorého postavenie má aj mestský súd (§ 5 ods. 3 zákona č. 757/2004 Z. z.). Pri miestnej príslušnosti správny súd vychádzal z toho, že všeobecným súdom žalovanej (§ 13 CSP) podľa jej sídla (§ 15 ods. 1 CSP) je Mestský súd Bratislava IV (§ 12 ods. 2 CSP).

20. Pre úplnosť správny súd uvádza, že z dôvodu zistenej nepríslušnosti na prerokovanie a rozhodnutie veci ako aj z dôvodu odpadnutia dôvodu, pre ktorý žiadala žalovaná konanie prerušiť (t.j. do rozhodnutia Veľkého senátu Najvyššieho správneho súdu v konaní vedenom na Najvyššom správnom súde SR pod sp. zn. 19SVs/3/2025), správny súd procesne nerozhodol o návrhu žalovanej na prerušenie konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu kasačná sťažnosť nie je prípustná [§ 439 ods. 2 písm. d) SSP].